

FCI – Standard nr 194 / 01. 06. 1992 / GB

BERGAMASCO LAMBAKOER

(CANE DA PASTORE BERGAMASCO)

TÖLGE : Pr Peggy Davis ja pr Ruth Binder-Gresly (inglise keelde).

PÄRITOLU: Itaalia.

KEHTIVA ORIGINALSTANDARDI AVALDAMISE

AEG:

27. 11. 1989.

KASUTUS: Kariloomade karjatamiseks ja valvamiseks kasutatav lambakoer.

FCI KLASSIFIKATSIOON:

Rühm 1
Lamba- ja karjakoerad
(välja arvatud šveitsi alpi karjakoerad).

Alarühm 1.1
Lambakoerad.

Töökatsseteta.

LÜHIKENE AJALOOLINE ÜLEVAADE :

Seda igivana koduloomakarjade valvamiseks kasutatud koeratõugu esineb kõikjal Itaalia Alpides; arvukamalt levinud on see koer Bergamo orgudes, kus oli lambakasvatus kõige enam arenenud.

ÜLDMULJE :

Bergamasco lambakoer on keskmist kasvu koer, rustikaalse välimusega, kogu keha katva rikkaliku karvkattega, tugeva, kuid samas hästi proportsionaalse kehaehitusega. Üldmuljelt ja proportsioonidelt keskmise, ruudule läheneva kehakujuga koer. Tasakaalustatud nii suuruse (heteromeetria = suuruse ja keha erinevate osade omavaheline proportsioon) kui profiiljoonte (aloidism = pea ja kere omavaheline proportsioon) osas.

OLULISED PROPORSIOONID :

Kerepikkus mõõdetuna õla eesmisest punktist (labaluu-õlavarre vaheline liiges) kuni kere tagumise punktini (vaagnaluu istmikunukk) on turjakõrgusega (vahemaa turja kõrgeimast punktist maani) sama suur. Ebasoovitav, kuid lubatud on vähene, kuni paarisentimeetrine kõrvalekalle. Pea pikkus moodustab 4/10 turjakõrgusest. Rinnakorvi sügavus peab olema 50% turjakõrgusest.

KÄITUMINE / ISELOOM :

Bergamasco lambakoera ülesandeks on koduloomakarja saatmine ja kaitse ning tema valvsus, keskendumisvõime ja tasakaalustatud psüühika annavad talle selleks erakordsed eeldused. Koera õppimisvõime, otsustavus, rahulikkus ja kannatlikkus üheskoos teevad temast suurepärase valve- ja seltsikoera mitmekülgseks kasutusotstarbeks, kes on samas ka väga kiindunud oma isandasse.

PEA :

Koonu- ja koljuosa on ühepikkused. Üldmulje peast on suur. Pea nahk ei ole paks vaid tihedalt liibuv ja nahavolte moodustamata.

Kolju : Kolju on lai ja kõrvade vahelt kergelt kumerdunud; lauba kohalt mahukas ja ümardunud. Koonu ja koljuosa ülajooned on paralleelsed. Koon ja koljuosa on ühepikkused. Koljuosa laius ei ületa poolt pea kogupikkusest. Otsmikuluud on hästi arenenud nii pikkuses kui laiuses ning kulmukaared on selgesti eristuvad. Koljuosa keskel asetsev süvend (laubavagu) on märgatav; kuklakühm selge ja esiletulev.

Üleminek laubalt koonule : Lauba ja koonu vaheline sälk (laubalõige) on hästi väljendunud, kuid rõhutatud veelgi seda ümbritsevate nina ja näokolju luude, kulmukaarte ja sarnakaartega.

Koon : Ühtlaselt ninaotsa suunas ahenev ja külgedest ainult veidi kitsenev, mitte terav vaid pigem tõmp, eesosast üsna lai. Sama pikkusega nagu koljuosa. Koonu keskosas mõõdetud laius on umbes 50% koonu pikkusest. Koonu sügavus ei või olla vähem kui pool koonu pikkusest. Koonu ülemine profiiljoon on külgvaates sirge, nagu ka kogu näokolju profiil. Alumine profiiljoon moodustub alalõua, mitte mokaervade järgi. Seetõttu ei ole ka suunurga tasku märgatav; suu ulatub hästi taha, et huulenurk jääb silma välisnurgast alla tõmmatud mõttelise püstjoone tasandile. Lõua alumine profiil on samuti peaaegu sirge.

Mokad : Õhukesed ja mitte eriti silmatorkavad, ninapeegli all moodustab mokaerv kaare kolmandiku ringi ulatuses ja nii täpselt hambaid kattes. Mokaervad peavad olema hästi pigmenteerunud.

Lõuad : Nii ülemised kui alumised lõualuud on hästi arenenud; eriti tugev ja lai on alumine lõualuu (mandibula).

Hambad : Valged, täiskomplektsed ja hästi ühtlaselt arenenud; lõikehambad on ühtlases reas. Kääritaoline hambumus.

Põsed : Mitte väga esiletungivad.

Silmad : Suured; iirise värv on karvavärvist sõltuvalt rohkem või vähem tume pähkelpruun. Silmavaade on suunatud otse ette. Pilk on pehme, rahulik ja tähelepanelik. Silmalaugude lõige on kergelt ovaalne ning viltune, umbes 15° nurga all horisontaaltasandi suhtes. Silmalaud liibuvad tihedalt, lauservad on mustalt pigmenteerunud; ripsmekarvad on erakordselt pikad ning takistavad otsmikukarvade langemist silmadele.

Kõrvad : Kõrge asetusega ja pooleldi rippuvad, s.t kõrva viimased kaks kolmandikku on allapoole rippu. Kui koer on tähelepanelik, kerkivad tema kõrvad tüveosast. Kõrvad on kolmnurga kujuga. Kõrvapikkus jääb 11 cm ja 13 cm vahele, laius on 6,5 kuni 8 cm. Kõrvad on tüvest laiad, nende tagaserv jääb pea ja kukla liitumisjoonele ning esiserv asub koljuosa poolitaval keskjoonel. Tipust veidi ümardunud. Karv on kõrvadel veidi laines ja pehmevõitu, moodustades kõrva servades narmastuse.

KAEL :

Kaela ülemine profiiljoon on veidi kumerduv. Kael on veidi lühem kui pea; ka väljasirutuse korral mitte enam kui 80% pea pikkusest. Keskkohalt mõõdetud ümbermõõt on kõige enam kahekordne kaela pikkus. Nahk ei või olla lõtv, nagu ka ei tohi olla kurgualust lotti. Karvkate on tihe.

KERE :

Ülajoon : Turi eristub selgelt sirgest selja ülajoonest. Nimmeosa on kergelt kaarjas ning laudjas veidi laskuv.

Turi : Kõrge ja pikk. Kukal liitub sujuvalt kerega.

Selg : Sirge, hästi lihaseline ja hea laiusega, selja pikkus moodustab umbes 30% turjakõrgusest. Nimmeosa liidab

kaunijooneliselt selja laudjaga. Nimmepartii pikkus on umbes 20% turjakõrgusest; see on märgatavalt lühem seljast. Nimme laius on ligikaudu võrdne selle pikkusega; piirkond on hästi arenenud lihastikuga.

Laudjas : Lai, tugev, hästi lihaseline ja kaldus, umbes 30° nurga all horisontaaltasandi suhtes; puusanukkide vahe moodustab umbes 1/7 turjakõrgusest.

Rindkere : Rind peab olema mahukas, hästi kumerdunud ja ulatuma küünarnukkide tasandini – selle ümbermõõt (mõõdetuna küünarnukkide tagant) ületab 25% võrra turjakõrguse – rinnakorvi läbimõõt on vähemalt 30% turjakõrgusest. Rinnakorvi sügavus on 50% turjakõrgusest.

Alajoon : Rinnakust alates kulgeb alumine profiiljoon ühtlaselt ja kõhu suunas veidi tõusvalt. Tühimike pikkus peab olema vastav nimmeosa pikkusele, seega on lühike. Tühimike kohalt on sissetõmme minimaalne.

SABA :

Saba asetseb laudja pikendusena madalal, tüveosast jäme ja tugev ning aheneb tipu suunas. Sabas on karvkate kitsekarva meenutav ja veidi laines. Saba pikkus moodustab 60 kuni 65% turjakõrgusest ja ulatub koera normaalse seisu korral kandadeni; kuid soositum on lühem saba. Sabaots kaardub saablikujuliselt, s.t rahulikus olekus allasuunas laskunud saba on viimase kolmandiku osas kaardunud. Liikumisel hõljub saba lipuna külgsuundades.

JÄSEMED

ESIJÄSEMED :

Esijäsemes on nii eest- kui külgvaates hea asetusega ja sirged. Kõrgus maast küünarnukkideni on 50% turjakõrgusest; Esijalad on koera suurusega sobivas proportsioonis.

Õlad : Tugeva ehitusega ja massiivsed. Labaluu pikkus on veidi väiksem kui neljandik turjakõrgusest ja vahemikus 15 kuni 17 cm. Kalle horisontaaltasandi suhtes on 45 kuni 55°. Lihastik peab olema hästi arenenud.

Õlavarred : Hästi lihaselised ja tugeva luustruktuuriga. Pikkus moodustab umbes 30 % turjakõrgusest. Horisontaaltasandi suhtes on kalle vahemikus 60 ja 70°. Labaluu ja õlavarreluu vaheline nurk on vahemikus 105 kuni 125°.

Küünarnukid : Peavad asetsema paralleelselt keha keskteljega. Küünarnuki tipp peab asetsema labaluu tagumisest nukist alla tõmmatud mõttelisel sirgjoonel. Õlavarre ja küünarvarre vahelise nurga avatus jääb 150 ja 155° vahele. Küünarnuki tasandist allapoole jääv karv on rikkalik, pikk ja tihe ning kaldub viltjaid karvasalke moodustama.

Küünarvarred : Püstised; pikkus vastab ligikaudu õlavarre pikkusele. Hästi arenenud luude ja lihastega.

Randmed (randmeliigesed) : Liikuvad ja kuivad, hästi selgelt märgatavate seesamluudega, jätkavad küünarvarre vertikaalset joont.

Kämlad : Peavad olema kuivad ja nõtked. Eestvaates peavad asetsema esijalaga samal vertikaalsuunalisel teljel. Külgvaates veidi ettepoole kaldus.

Esikäpad : Ovaalse kujuga (jäneseikäpad), hästi kokkusurutud ja kumerdunud varvastega. Küüned on tugevad, kumerad ja hästi pigmenteerunud. Käpadjandid on kõvad ja tumedat värvi.

TAGAJÄSEMED :

Koera suurusele sobiva pikkusega. Tagajalad on nii tagant kui ka küljelt vaadates õige asetusega ja sirgete seisudega.

Reied : Pikad, mahukad, hästi lihaselised ja veidi kumerdunud tagaprofiiliga. Nende pikkus on vähemalt

30% turjakõrgusest ja laius umbes 75% pikkusest. Reied ja puusad asetsevad ligikaudu 100 kuni 105° nurga all.

Tagajalad (sääred) : Võimsate luudega ja kuivade lihastega, hästi nähtava reljeefiga lihastik. Tagajala pikkus moodustab umbes 1/3 turjakõrgusest. Kalle horisontaaltasandi suhtes on umbes 55°.

Põlved (põlveliigesed) : Tagantvaates kogu jalaga täiesti samasuunaline, mitte sisse- ega väljapoole pööratud. Reieluu ja sääreluu vahel on avatud nurk ja see on umbes 130° - 135°.

Kannaliigesed : Küljelt vaadates on kannad eriti laiad. Kannanuki kõrgus maast peab olema 25% turjakõrgusest. Liigesenurk sääreluu ja põialuude vahel on 140° - 145°.

Pöiad : Pikkus moodustab umbes 15% turjakõrgusest; kannanukist maani mõõdetud pikkus on sama kannakõrgusega. Pöiad on püstise asetusega. Võimalikud lisavarbad peavad olema eemaldatud.

Tagakäpad : Samasugused võrreldes esikäppadega.

LIIKUMINE :

Samm on vaba ja pikk; pika ulatusega ja väsimatu traav on koera eelistatuim liikumisviis. Oma kehaehitusest tingitult läheb koer kergesti traavilt üle galopile ja seda liikumisviisi suudab ta säilitada üsna pika aja jooksul.

NAHK :

Kogu kehal on nahk tihedalt liibuv ja õhuke, eriti kõrvadel ja esijalgadel. Ilma kaelalotita ning ilma nahakurdudeta peas. Nii limaskestad kui ka kolmas silmalaug peavad olema mustalt pigmenteerunud.

KARVKATE

KARV : Hästi rikkalik, hästi pikk ja erinevates kehaosades erinev. Tekstuurilt karm ((kitsekarv), seda eriti keha eesosas. Rindkere keskosast tahapoole ja kõikidel

jalgadel on karval kalduvus nõõrduda või on see juba looma vanusest tulenevalt nõõrdunud; karvanõõrid algavad selja ülajoonelt ja laskuvad piki kerekülgi allasuunas. Peas katab karv silmad ning ei ole nii karm, kui keha muudes osades. Jalgadel, kus karv peab olema pehmem, laskub see salkudena maani; moodustades vildistunud salke esijalgadel ja narmasteta vildiplaate tagajalgadel. Alusvill on nii lühike ja tihe, et nahka on raske näha. Katsudes peab karv tunduma rasvaselt.

VÄRVUS : Ühevärviliselt hall või hallilaiguline kõikvõimalikes toonides võimalikult heledast hallist kirka halli või mustani; isabell või hele liivakarva toon on lubatud. Täismust värvus on lubatud juhul, kui musta toon on tõesti sügav. Täiesti valge värvus on lubamatu – valgeid laike võib olla kuni viiendiku ulatuses kogu karvkattest.

SUURUS :

Ideaalseks turjakõrguseks peetakse isastel 60 cm lubatud üles- või allapoole kõikumisega kuni 2 cm. Emastel on turjakõrguseks 56 cm samuti lubatud kõikumisega 2 cm rohkem või vähem.

KEHAKAAL :

Isased 32 – 38 kg. Emased 26 – 32 kg.

VEAD :

Kõiki kõrvalekaldeid eeltoodust tuleb lugeda vigadeks, mille aste hindamisel sõltub otseselt kõrvalekalde ulatusest. Niisamuti koerad liiga väikese peaga või jätkuvalt küliskäigus liikuvad koerad.

ELIMINEERIVAD VEAD :

- Kolju- ja koonuosa ülajoonte erisuunalisus.
- Selgelt väljendunud ja ilmet moonutav prognatism (alahambumus).
- Kahepoolne strabism (kõõrdsilmsus).
- Osaliselt depigmenteerunud ninapeegel.
- Standardiga etteantud piiridest väljuv suurus.
- Ülespoole keerduv saba.

DISKVALIFITSEERIVAD VEAD :

- Täielikult depigmenteerunud ninapeegel.
- Selgelt nõgus või kühmus koonuselg.
- Kahepoolselt ja täies ulatuses depigmenteerunud silmalaugude servad; valgesilmalisus (ka ühes silmas).
- Hambad : ülehambumus (lühike alalõug).
- Saba puudumine või tõbisabalisisus või selja kohale keerduv rõngassaba.
- Värvusevead: valge karv rohkem kui 1/5 kogu karvkattest.
- Nahk : täies ulatuses depigmenteerunud mokaade ja silmalaugude servad.

Märkus : Isastel peab olema kaks nähtavalt normaalselt arenenud ja täielikult munandikotti laskunud munandit.

Maret Kärsti tõlge

Inglise- ja itaaliakeelsetest originaalidest, juuli 2005.

heaks kiidetud EKL juhatuses 18. augustil 2005 protokoll nr 8